

Åfjord kommune
Øvre Årnes 7
7170 ÅFJORD

Behov for marinarkeologisk undersøkelse vedrørende Detaljregulering for Brennholmen, Åfjord kommune

NTNU Vitenskapsmuseet mottok i brev fra Åfjord kommune ovennevnte sak til uttalelse vedrørende eventuell konflikt med kulturminner under vann. Saken er behandlet med bakgrunn i Lov om Kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml).

Åfjord kommune planlegger regulering i forbindelse med tilrettelegging for et nytt næringsområde med landbasert oppdrett og annen type næringsvirksomhet i området sør for Brennholmen og Kjerkeholmen i Åfjord. Planforslaget innebærer at et større sjøareal fylles ut for å kunne tas i bruk som landområde.

Det er foretatt ulike grunnundersøkelser i regi av Multiconsult, herunder oppmåling av bunntopografi (gjennomført av Seascan med MBE og SBEs). I rapport «Brennholmen sjøfylling» vises det til at det er flere områder med terrengrygger med berg i dagen. Når det gjelder løsmasser heter det i kap. 4.3.3 at «Grunnundersøkelsene viser at løsmassene i hovedsak består av bløte til svært bløte løsmasser med lokale områder av noe fastere topplag og enkelte fastere lag og steinholdige masser i dybden, før antatt berg ble påtruffet». Grunnet løsmassene fastslår Multiconsult (Dokument 10217275_RIG-NOT-001) at en fylling ikke kan «etableres direkte på sjøbunnen og bløte leirmasser, da dette vil medføre utrasinger. For å etablere fylling, er det nødvendig å mudre bort de bløte massene og fylle ut en begrensningssjete med kontakt direkte på berg/fast grunn. Sjeteen kan etableres fra landsiden med fylling fra tipp, eller kombineres med fylling fra lekter for å redusere risiko og anleggstid». Det skisseres en løsning fyllingsalternativ 2 (se Figur 4-1) med mudring av ca. 245 000 m³ bløte masser. Videre beregnes det ca. 515.000 m³ steinmasser for oppfylling av jeté, og videre et behov på 1.200.000 m³ steinmasser for oppfylling til kote +3. Endelig kotenivå må ifølge rapporten vurderes nærmere.

NTNU Vitenskapsmuseet har tidligere, i 2015, gjennomført marinarkeologiske undersøkelser i forbindelse med daværende reguleringsplan for Kirkholmen og Brennholmen (vår daværende referanse 2013/18159) og rapporten fra undersøkelsen er vedlagt nåværende søknad. Det tas nå sikte på å oppheve de deler av områderegulering for Kjerkeholmen og Brennholmen industriområde, plan-ID 201406, som overlappes av detaljregulering for Brennholmen, plan-ID 202001. Nåværende

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 TRONDHEIM	E-post: postmottak@museum.ntnu.no http://www.ntnu.no	Erlings Skakkes gate 47 B	+47 73 59 21 45 Telefaks +47	Fredrik Skoglund Tlf: +47

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

område i sjø ble ikke befart i 2015 ettersom det ikke var regulert da, og sjøområde helt vest i planområde opprettholder regulering som V1 - Bruk og vern av sjø og vassdrag. Innenfor dette området tillates ikke inngrep eller faste installasjoner i overflaten.

Det planlegges nå en omfattende utfylling av planområdet sør for Brennholmen, og tiltakene vil medføre det som må karakteriseres som irreversible inngrep.

Vår vurdering er at området har potensial for tilstedeværelse av kulturminner under vann i tillegg til gode bevaringsforhold. De ovennevnte undersøkelser har ikke vært rettet mot deteksjon av kulturminner. Større skroghele fartøyer ville ha vært oppdaget, men ikke mindre og mer nedbrutte strukturer. På grunn av det omsøkte tiltakets karakter og omfang ser NTNU Vitenskapsmuseet det som nødvendig å gjennomføre en marinarkeologisk befaring før videre uttalelser til reguleringsplanen kan gis, jfr. kml § 9. Hensikten med en slik befaring er å avklare hvorvidt de tiltak reguleringsplanen åpner for kan skade fredede eller vernede kulturminner vernet i.h.t. klml §§4 og 14. Det er viktig å understreke at undersøkelsesplikten må være oppfylt før planen kan vedtas og **kommunen må således ikke gjøre vedtak i planen før vår endelige uttalelse er avgitt**. Kostnadene i forbindelse med slike befaringer må i.h.t. kml § 10 bæres av tiltakshaver.

Hvis det under disse undersøkelsene blir påvist kulturminner under vann, skipsvrak o.l. som er fredet eller vernet i.h.t. kml §4 eller §14, må det påregnes begrensninger i forhold til utbygging av områdene. Det er ikke adgang til å dispensere fra (frigi) skipsfunn gjennom reguleringsplan eller bebyggelsesplan. Alternativt kan det, etter at kulturminner er påvist, søkes Riksantikvaren om dispensasjon fra kulturminneloven.

Vi ber tiltakshaver om å ta direkte kontakt med oss for nærmere avtale om budsjett og tidspunkt for når befaringen kan gjennomføres.

For at vår undersøkelse skal være mest mulig effektiv og hensiktsmessig, ber vi om tilgang til data fra undersøkelsene gjennomført i regi av Multiconsult, slik at vi bedre kan utelukke områder med lavt potensial og fokusere på spesifikke områder med størst potensial.

Med hilsen

Bernt Rundberget
Instituttleder

Fredrik Skoglund
Saksbehandler

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur

Kopi:

Trøndelag fylkeskommune